

SIKKERHEDSDATABLAD

Matas Kalkstensfjerner

Sikkerhedsdatabladet er i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EU) 2015/830 af 28. maj 2015 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH)

PUNKT 1: Identifikation af stoffet / blandingen og af selskabet / virksomheden

Udgivet dato 07.06.2017

Revisionsdato 07.06.2017

1.1. Produktidentifikator

Kemikaliets navn Matas Kalkstensfjerner

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Funktion Beskrivelse: Afkalkningsmiddel

Relevante identificerede anvendelser SU21 Forbrugermæssige anvendelser: Private husholdninger (= den almindelige offentlighed = forbru-gerne)
PC35 Vaske- og rens produkter (herunder opløsningsmiddelbaserede produkter)

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn Matas A/S

Kontoradresse Rørmosevej 1

Postadresse Postboks 222

Postnr. 3450

Poststed Allerød

Land Danmark

Telefon 48 16 55 55

Telefax 48 16 56 00

E-mail info@matas.dk

Web-adresse www.matas.dk

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Telefon: tlf.nr.: 82 12 12 12
Beskrivelse: Kontakt Giftlinien (åbent 24 timer i døgnet).
Se punkt 4 om førstehjælpsforanstaltninger.

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til CLP Eye Irrit. 2; H319
(EC) No 1272/2008 [CLP /
GHS]

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Signalord	Advarsel
Faresætninger	H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.
Sikkerhedssætninger	P101 Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. P102 Opbevares utilgængeligt for børn. P264 Vask hænder/eksponerede områder/eksponeret hud/hænder og eksponeret hud grundigt efter brug. P337+P313 Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. P501 Indholdet / beholderen bortskaffes i henhold til lokale affaldsregulativer
Børnesikrede lukninger	Ja

2.3. Andre farer

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikation	Klassificering	Indhold
Citronsyre	CAS-nr.: 77-92-9 EF-nr.: 201-069-1	Eye Irrit. 2; H319	5 < 10 %
Phosphorsyre ...%	CAS-nr.: 7664-38-2 EF-nr.: 231-633-2 Indeksnr.: 015-011-00-6	Skin Corr. 1B; H314	2,5 < 5 %
poly(oxy-1,2-ethanediyl), .alpha.-(2-propylheptyl)- omega.-hydroxy-	CAS-nr.: 160875-66-1 REACH reg nr.: 02- 2119549160-47-0000	Acute tox. 4; H302 Eye Dam. 1; H318	1 < 2,5 %
kvaternære ammoniumforbindelser	CAS-nr.: 68424-85-1 EF-nr.: 270-325-2 REACH reg nr.: 02- 2119621900-48-0000	Acute tox. 4; H302 Skin Corr 1B; H314 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410	0,25 < 1 %

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt	Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue – medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60. Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende.
Indånding	Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vedkommende hviler i en stilling, som letter vejrtrækningen. Hold den tilskadekomne under opsyn.
Hudkontakt	Forurenede tøj og sko fjernes straks. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes

	grundigt med vand og sæbe. Hudrensning kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.
Øjenkontakt	Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand (20-30 °C) indtil irritationen ophører og mindst i 15 minutter. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Søg straks lægehjælp
Indtagelse	Giv personen rigeligt at drikke og personen under opsyn. Ved ildebefindende: Kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra produktet. Fremkalde ikke opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at evt. opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.
-----------------------------------	--

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Medicinsk behandling	VED eksponering eller mistanke om eksponering: Søg omgående lægehjælp.
----------------------	--

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge.
Uegnet som brandslukningsmiddel	Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brand- og eksplosionsfare	Ingen særlige.
---------------------------	----------------

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Personlige værnemidler	Ingen særlige krav.
------------------------	---------------------

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Generelle tiltag	Ingen særlige krav.
------------------	---------------------

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Miljøbeskyttelsesforanstaltninger	Ingen særlige krav
-----------------------------------	--------------------

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Inddæmning	Brug sand, kattegrus, savsmuld eller universalbindemiddel til opsamling af væsker.
Oprrensning	Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

6.4. Henvisning til andre punkter

Andre anvisninger   Se punkt 8 for værnemiddeltype. Se punkt 13 for bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering   Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler.
Se under punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler.

Beskyttelsesforanstaltninger

Råd om generel
arbejdshygiene   Udvis alm. arbejdshygiejne.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring   Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage.
Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage.

7.3. Særlige anvendelser

Specifik(ke) anvendelse(r)   Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Komponentnavn	Identifikation	Værdi	Norm år
Citronsyre	CAS-nr.: 77-92-9		
Phosphorsyre ...%	CAS-nr.: 7664-38-2	8 t. grænseværdi: 1 mg/m ³ Exposure Limit Letter Bogstavkoder: E Exposure Limit Letter Bokstav beskrivelse: E = Stoffet har en EF- grænseværdi.	
poly(oxy-1,2-ethanediyl), .alpha.-(2-propylheptyl)- omega.-hydroxy-	CAS-nr.: 160875-66-1		
kvaternære ammoniumforbindelser	CAS-nr.: 68424-85-1		

DNEL / PNEC

Komponent	Citronsyre
PNEC	Eksponeringsvej: Jord Værdi: 33.1 mg/kg soil dw Eksponeringsvej: Saltvand Værdi: 0.044 mg/L Eksponeringsvej: Ferskvand Værdi: 0.44 mg/L
Komponent	Phosphorsyre ...%

DNEL

Gruppe: Arbejdstager
Eksponeringsvej: Lang sigt (gentages) – Indånding – Lokal effekt
Værdi: 1 mg/m³

Gruppe: Forbruger
Eksponeringsvej: Lang sigt (gentages) – Indånding – Lokal effekt
Værdi: 0,73 mg/m³

Gruppe: Arbejdstager
Eksponeringsvej: Kort sigt (akut) – Indånding – Lokal effekt
Værdi: 2 mg/m³

8.2. Eksponeringskontrol

Sikkerhedsskilte

Beskyttelsesforanstaltninger til at forhindre eksponering

Egnede tekniske kontroller	Anvend kun CE mærket værneudstyr Luftbårne gas- og støvkoncentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruser.
----------------------------	---

Beskyttelse af øjne / ansigt

Egnet øjenbeskyttelse	Brug beskyttelsesbriller med sideskjold.
-----------------------	--

Beskyttelse af hænder

Egnede handsker	Brug beskyttelseshandsker. Den konkrete arbejdssituation kendes ikke. Kontakt handskeleverandøren for hjælp til valg af handsketype. Vær opmærksom på, at elastiske handsker strækkes ved brug. Handsketykkelsen og dermed gennembrudstiden reduceres dermed. Temperaturen i praksis i handsken er ca. 35 °C, mens standardtesten EN 374-3 er foretaget ved 23 °C. gennembrudstid er derfor reduceret med en faktor 3.
-----------------	--

Beskyttelse af hud

Passende beskyttelsesbeklædning	Særligt arbejdstøj bør anvendes.
---------------------------------	----------------------------------

Åndedrætsværn

Yderligere åndedrætsværn foranstaltninger	Ingen særlige krav.
---	---------------------

Hygiejne / miljø

Særlige hygiejniske foranstaltninger	Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.
--------------------------------------	---

Passende miljøforanstaltninger ekspanderingskontrol

Begrænsning af eksponering af miljøet Ingen særlige krav.

Eksponeringskontrol

Yderligere informationer om eksponeringskontrol og personlige værnemidler

Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenumererede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer under pkt. 16. Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejdshygiejniske grænseværdier ovenfor. Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponeringsscenerier efterkommes.

Eksponeringskontrol kommentarer

Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponeringsscenerier efterkommes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform	Flydende
Farve	Farveløs
Lugt	Lugtfri
pH	Status: I leveringstilstand Værdi: = 1,5
Vandopløselighed	Opløselig

9.2. Andre oplysninger

Andre fysiske og kemiske egenskaber

Bemærkninger Ingen.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ingen data

10.2. Kemisk stabilitet

Stabilitet Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Risiko for farlige reaktioner Ingen særlige

10.4. Forhold der skal undgås

Forhold der skal undgås Må ikke udsættes for opvarmning (fx solbestråling), da overtryk kan udvikles

10.5. Materialer, der skal undgås

Materialer som skal undgås Undgå kontakt med stærke baser. Undgå kontakt med stærke oxidationsmidler. Undgå kontakt med stærke reduktionsmidler. Undgå kontakt med stærke syrer.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter Ingen ved de anbefalede opbevaringsforhold.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Toksikologisk information

Komponent	Citronsyre
Akut giftighed	<p>Type toksicitet: Akut Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Oral Værdi: 5400 mg/kg bw Forsøgsdyrsart: Mouse</p> <p>Type toksicitet: Akut Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Dermal Værdi: > 2000 mg/kg bw Forsøgsdyrsart: Rat</p>
Komponent	Phosphorsyre ...%
Akut giftighed	<p>Type toksicitet: Akut Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Oral Værdi: 1.7 mL /100 g bw Forsøgsdyrsart: rat</p> <p>Type toksicitet: Akut Effect Tested: LD50 Eksponeringsvej: Dermal Værdi: 2740 mg/kg bw Forsøgsdyrsart: rabbit</p> <p>Type toksicitet: Akut Effect Tested: LC50 Eksponeringsvej: Indånding. Værdi: 25,5 mg/m³ air Forsøgsdyrsart: mouse</p>

Andre oplysninger om sundhedsfare

Øjenkontakt	Forårsager alvorlig øjenirritation.
Sensibilisering	Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Komponent	Citronsyre
Akut akvatisk, fisk	<p>Værdi: 440 mg/L Testvarighed: 48 h Metode: LC50</p>

Komponent	Phosphorsyre ...%
Akut akvatisk, fisk	Værdi: 75,1 mg/L Testvarighed: 96 h Metode: LC50
Komponent	Phosphorsyre ...%
Akut akvatisk, alge	Værdi: > 100 mg/L Testvarighed: 72 h Metode: EC50
Komponent	Citronsyre
Akut akvatisk, dafnie	Værdi: 1535 mg/L Testvarighed: 24 h Metode: LC50
Komponent	Phosphorsyre ...%
Akut akvatisk, dafnie	Værdi: > 100 mg/L Testvarighed: 48 h Metode: EC50

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Komponent	Citronsyre
Biologisk nedbrydelighed	Værdi: 97 % Metode: OECD Guideline 301 B Testperiode: 28 days
Persistens og nedbrydelighed	Nedbrydeligt i vandmiljøet.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Bioakkumulationspotentiale Forventes ikke at være bioakkumulerbar.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet citronsyre: Log Koc= -1,220316

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT-vurdering resultater Blandingen opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

12.6. Andre negative virkninger

Andre negative virkninger / Bemærkninger Produktet indeholder økotoxiske stoffer, som kan have skadelige virkninger for vandlevende organismer.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Anden information Produktet er ikke omfattet af reglerne om farligt affald.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Farligt gods Nej

14.1. UN-nummer

Bemærkninger Ikke farligt gods i henhold til ADR, RID, IMDG og IATA.

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballagegruppe

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

EU direktiv Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (CLP). EU forordningen 1907/2006 (REACH) med tilpasninger.

Nationale regler Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre med senere ændringer. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 507 af 17. maj 2011 om grænseværdier for stoffer og materialer med senere ændringer.

1993-kodenr. 2-3

Bemærkninger Ved klassificeringen af blandingen i henhold til forordningen (EF) nr. 1272/2008, er vurderingerne baseret på følgende: Klassificeringen af blandingen for sundhedsfarer er baseret på beregningsmetoderne i CLP. Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsdatablad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation. Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad gælder kun produktet nævnt i punkt 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

PUNKT 16: Andre oplysninger

Liste over relevante H-sætninger (afsnit 2 og 3). H302 Farlig ved indtagelse. H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader. H318 Forårsager alvorlig øjenskade. H319 Forårsager alvorlig øjenirritation. H400 Meget giftig for vandlevende organismer. H410 Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.

Klassificering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Eye Irrit. 2; H319
Yderligere oplysninger	Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation. Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.
Udarbejdet af	Udarbejdet af: BD, Borup Kemi I/S Efter sds fra : Respekt Danmark A/S